

ДО 125-РІЧЧЯ ВОЛОДИМИРА ЛЕВКОВИЧА СИМИРЕНКА

Серед тих, хто палко плекав українське садівництво, хто перетворював його в науково-практичну галузь, був професор Володимир Левкович Симиренко, син видатного вченого-садовода і помолога Л. П. Симиренка.

Народився В. Л. Симиренко 29 грудня 1891 року в с.Мліїв Черкаської області.

З юнацьких років Володимир Левкович пліч-о-пліч з батьком працював у саду та помологічному розсаднику в Млієві, де були живі спогади про діда Платона та його дружні відносини з Т. Г. Шевченком.

Інтерес до живої природи, до пізнання життя рослин Володимир успадкував від батька. Здобувати майбутніх фахівців він вирішив на агрономічному факультеті Київського політехнічного інституту. Навчання у вузі, практика під керівництвом батька – великого знавця садівничої справи – позитивно позначились на підготовці молодого спеціаліста.

На жаль, перша світова війна перешкодила навчанню. Збереглася книга записів В. Л. Симиренка, яку він вів у квітні-травні 1916 р., де автор зазначає, що під час Першої світової війни працював на посаді завідувача бюро солдатських лавок комітету Південно-Західного фронту з надання допомоги постраждалому від війни населенню.

Повернувшись додому, Володимир Левкович продовжує навчання в інституті. В 1918 році він закінчує інститут, маючи за плечима солідний практичний стаж. Це була людина, здатна до наукового аналізу агробіологічних процесів, організаційно-економічних питань.

В. Л. Симиренко поділяв з батьком моральні ідеали, поділив з ним і справу його життя, в яку вклав усю свою душу. Тому й не дивно, що в січні 1920 р., після трагічної смерті батька, Володимир Львович був призначений керівником націоналізованого батьківського розсадника. Вже наступного року на базі цього господарства за постановою наркомзему УРСР було засновано садово-городню дослідну станцію, яку очолив В. Л. Симиренко.

З перших днів роботи Володимир Левкович зарекомендував себе здібним організатором наукового колективу і талановитим ученим. За кілька років колектив не лише відновив зруйноване війною, а й заклав міцну матеріальну базу для дальшого успішного розвитку садово-городньої справи. Площа землі зросла з 10 гектарів у 1921-му до 650 у 1924. Було придбано сільськогосподарський реманент, машини, побудовано цегельню, електростанцію, організовано тваринництво. Високою оцінкою незаперечних господарсько-наукових успіхів станції було заснування у 1923 році при ній Центрального державного розсадника України.

В. Л. Симиренко був одним з головних організаторів і першим керівником створеного в 1930 р. Всесоюзного науково-дослідного інституту плодового і ягідного господарства в Києві (нині – Інститут садівництва НААН України) із зоною обслуговування галузі в Україні, південних регіонах Росії, Закавказзі та Середній Азії.

Крім цього, В. Л. Симиренко очолював секцію садівництва і городництва Всеукраїнського сільськогосподарського комітету, був головою Всеукраїнської помологічної комісії при Народному Комісаріаті земляних справ України. Вчений також вів активну педагогічну діяльність, викладаючи садівництво та городництво у Київському політехнічному, Полтавському сільськогосподарському та Уманському плодово-ягідному інститутах. У 1929 р. В. Симиренко організував “Всеукраїнську помологічну книгу” (Державну комісію для сортовипробування плодових, ягідних культур і винограду). Його

наукові статті публікуються в газетах та журналах України, Росії. За його авторства виходять три фундаментальні праці: “Садовий розсадник”, “Плодові асортименти” та “Часткове сортознавство плодових рослин”. Перші дві вийшли з друку відповідно у 1929 і 1930 рр., а третя так і залишилась у рукописі. Але праці, як і вся наукова спадщина В.Л.Симиренка, не втратила свого значення і в наш час.

Наріжним каменем реконструкції садівничої галузі в країні В. Л. Симиренко вважав наукове обґрунтування районів для розвитку промислового плідівництва. Під його керівництвом ще в 20-і роки ХХ сторіччя було проведено районування території України і визначено за природно-кліматичними умовами райони промислового садівництва на експорт, постачання на внутрішній ринок і для задоволення регіональних потреб. Проводилась величезна наукова і виробнича робота з природно-сортового районування, опрацьовувався стандартний асортимент промислових садів і запроваджувалось широкомасштабне сортовивчення плодових культур.

На початку січня 1933 р. В. Л. Симиренка було заарештовано. Спочатку Володимира Левкович було засуджено до розстрілу, цей вирок згодом замінили десятьма роками суворого ув'язнення. Постановою трійки НКВС УРСР від 4 травня 1936 р. строк ув'язнення зменшено до 5 років. З урахуванням робочих днів у 1936 р. Симиренка було достроково звільнено. Після звільнення В. Л. Симиренка було направлено на посаду агронома-розсадниковода до радгоспу «Плодопитомник» в м.Обоянь, про що свідчать матеріали Міністерства безпеки Російської Федерації, зокрема, його управління по Курській області: “Симиренко Владимир Львович после отбытия наказания в Херсонской с.-х. трудовой колонии НКВД УССР в августе 1937 г. по направлению «Конторы Госплодопитомника» был назначен на должность агронома-питомниковода в Обоянский совхоз «Плодопитомник» (Лист №87 від 19.04.1993 Міністерства безпеки Російської Федерації). 30 марта 1938 г. Симиренко В. Л. арестован Обоянским отделением УГБ НКВД по Курской области по обвинению в участии в антисоветской вредительской организации, т.е. в преступлениях, предусмотренных ст.58 п.6 и 11 УК РСФСР и содержался под стражей в Обоянской тюрьме. Постановлением от 2 сентября 1938 г. Симиренко В. Л. приговорен к высшей мере наказания – расстрелу. В ночь с 17 на 18 сентября 1938 г. приговор приведен в исполнение в г.Курске. Как установлено в 1990 г. сотрудниками нашего управления, местом захоронения Симиренка В. Л. можно считать урочище «Солянка», ныне находящее в городской черте Курска. В настоящее время на обнаруженных местах захоронений установлен временный памятник жертвам сталинских репрессий» [1].

Так скінчив свій земний шлях один з найяскравіших представників роду Симиренків.

Реабілітоване ім'я В. Л. Симиренка безперечно стоїть поруч з ім'ям його батька Левка Платоновича на одній висоті садівничої науки. Обов'язок вдячних нащадків гідно продовжити справу Симиренків-садівників.

1. Вольвач П. Володимир Симиренко //Родовід. – 1995. –№10. – С.63-76.

М. Ф. Кучер